

Jakša Barbić (urednik)

REFORMA AUTORSKOG PRAVA U EUROPSKOJ UNIJI

**HAZU, Znanstveno vijeće za državnu upravu,
pravosude i vladavinu prava, Zagreb 2023., str. 145**

Pandemija koronavirusa stopirala je na neko vrijeme cijelo društvo; svi događaji odvijali su se uglavnom putem online platforma i društvenih mreža. Ni Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti nije ostala imuna. Sve skupštine i okrugli stolovi Akademije odvijali su se online. Jedan od takvih, a ujedno i prvi, bio je okrugli stol radnog naziva *Reforma autorskog prava u Europskoj uniji*, u organizaciji Znanstvenog vijeća za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava. Bio je to zapravo treći u nizu okruglih stolova koji se bave intelektualnim vlasništvom, a održan je 15. listopada 2020. Prvi okrugli stol, u svibnju 2013., bavio se temom *Intelektualno vlasništvo i sveučilište*, a drugi je, u ožujku 2016., tematizirao *zaštitu intelektualnog vlasništva*. Knjiga *Reforma autorskog prava u Europskoj uniji* izašla je povodom održavanja okruglog stola u listopadu 2020. Uredio ju je akademik Jakša Barbić, a izašla je u nakladi HAZU 2023., na 145 stranica. Na početku, iza Sadržaja (str. 5.-6.), predgovor je akademika Barbića (str. 7.-9.), nakon čega slijede redom otvaranje okruglog stola (str. 13.-14), uvodna izlaganja (str. 15.-125.) i rasprava (str. 127.-140.), dok je na kraju knjige akademik Barbić posvetio nekoliko riječi i zatvaranju okruglog stola (str. 141.-145.).

Prva je svoj rad izložila izv. prof. dr. sc. Romana Matanovac Vučković s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Tema rada bila je „Novi Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima – odgovor na izazove jedinstvenog digitalnog tržišta i prijepore u primjeni” (str. 17.-91.). Profesorica Matanovac Vučković ovdje adresira novi Zakon o autorskom pravu s posebnim osvrtom na modernizaciju autorskopravnog okvira na razini Europske unije što je postignuto donošenjem triju direktiva i dviju uredbi (2017. i 2019. godine) koje su se novim Zakonom o autorskom pravu implementirale i u hrvatsko autorskopravno zakonodavstvo.

Drugo izlaganje na ovom okruglom stolu rad je prof. dr. sc. Igore Glihe, također s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Rad, naslova „O skici za temelje reforme autorskopravnog sustava” (str. 93.-96.), pozornost baca na reformu autorskoga prava u vidu prilagođavanja autorskopravnog uređenja digitalnom okruženju modernim mogućnostima telekomunikacije. Profesor tvrdi kako tu zapravo nije riječ o reformi kojom se mijenja sama struktura autorskog prava, nego se autorsko pravo pokušava reformirati na način da se omogući ostvarivanje postojećih priznatih prava kreativaca u digitalnom okruženju.

Treće izlaganje opet je imala izv. prof. dr. sc. Romana Matanovac Vučković s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Rad, naslova „The Press Publishers' Right: Good news or Bad news?” (str. 97.-125.), obrađuje Direktivu (EU) 2019/790 za koju kaže kako je takva regulativa rezultat novih poslovnih modela prezentacije i konzumacije informativnog sadržaja na internetu te njihovih ekonomskih učinaka.

U raspravi su sudjelovali: Ivana Kunda, Romana Matanovac Vučković, Jakša Barbić, Željko Potočnjak i Kristina Delfin Kanceljak.

Knjiga „Reforma autorskog prava u Europskoj uniji“ vrijedan je prilog Akademijinog okruglog stola i nesumnjivo je važan izvor ideja o teoriji i praksi suvremenog autorskog prava u EU.

Mia Bašić, mag. iur.*

* Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Područna služba Split, Odjel za provedbu uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, Obala kneza Branimira 15, 21000 Split, mia.basic@mirovinsko.hr